

Liikkuvia eläinlääkäripalveluita koskevat kyselyt

Kajsa Hakulin

eläinlääkäripalvelutyöryhmä 22.9.2020

Liikkuvat eläinlääkäripalvelut

Liikkuvilla eläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan muualla kuin eläinlääkärin vastaanotolla tarjottuja palveluita.

Yleensä liikkuvia eläinlääkäripalveluita tarjotaan eläimille, joita ei vaivatta voida tuoda eläinlääkärin vastaanotolle, tai joita hoidetaan populaatiotasolla. Esimerkkinä maataloustuotannossa käytetyt eläimet ja hevoset.

Liikkuvat eläinlääkäripalvelut eläinlääkintähuoltolaissa

- Eläinlääkintähuoltolaki 11 § 2 momentti:

Kunnan on järjestettävä eläinlääkärin käynnin eläintenpitopaikassa arkipäivisin virka-aikana mahdollistava peruseläinlääkäripalvelu alueellaan pidettäviä hyötyeläimiä varten

- Eläinlääkintähuoltolaki 13 § 3 momentti:

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä päivystysalueella siten, että kotieläimiä, jotka ovat pienikokoisia ja voidaan siten vaikeuksitta kuljettaa eläinlääkärin vastaanotolle, ja kotieläimiä, joille annettava eläinlääkäriapu edellyttää eläinlääkärin käyntiä eläimenpitopaikassa, hoitaa pääasiassa eri henkilökunta.

Kyselyt

- Teimme liikkuvista eläinlääkäripalveluista kaksi webropol-kyselyä, toinen kunnaneläinlääkäreille tai niiden sijaisille ja toinen tuottajille
- Avoinna 4.5.-15.7.2020
- Kyselyt olivat avoinna kaikille ja vastausten edustavuutta ei varmistettu, tulokset suuntaa antavia

Vastaukset

- Tuottajakyselyyn tuli yhteensä 766 vastausta
- Kunnaneläinlääkärikyselyyn tuli 77 vastausta
- Vastaukset on ryhmitelty alueen ja pidetyn eläinlajin mukaan

Alueet:

etelä	lounais	länsi	itä	sisä	pohjoinen
Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keski-Suomi	Etelä-Savo	Pirkanmaa	Pohjois-Pohjanmaa
Päijät-Häme	Satakunta	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Häme	Kainuu
Kymenlaakso	Ahvenanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Karjala		Lappi
Etelä-Karjala		Pohjanmaa			

Vastaukset, tuottajat

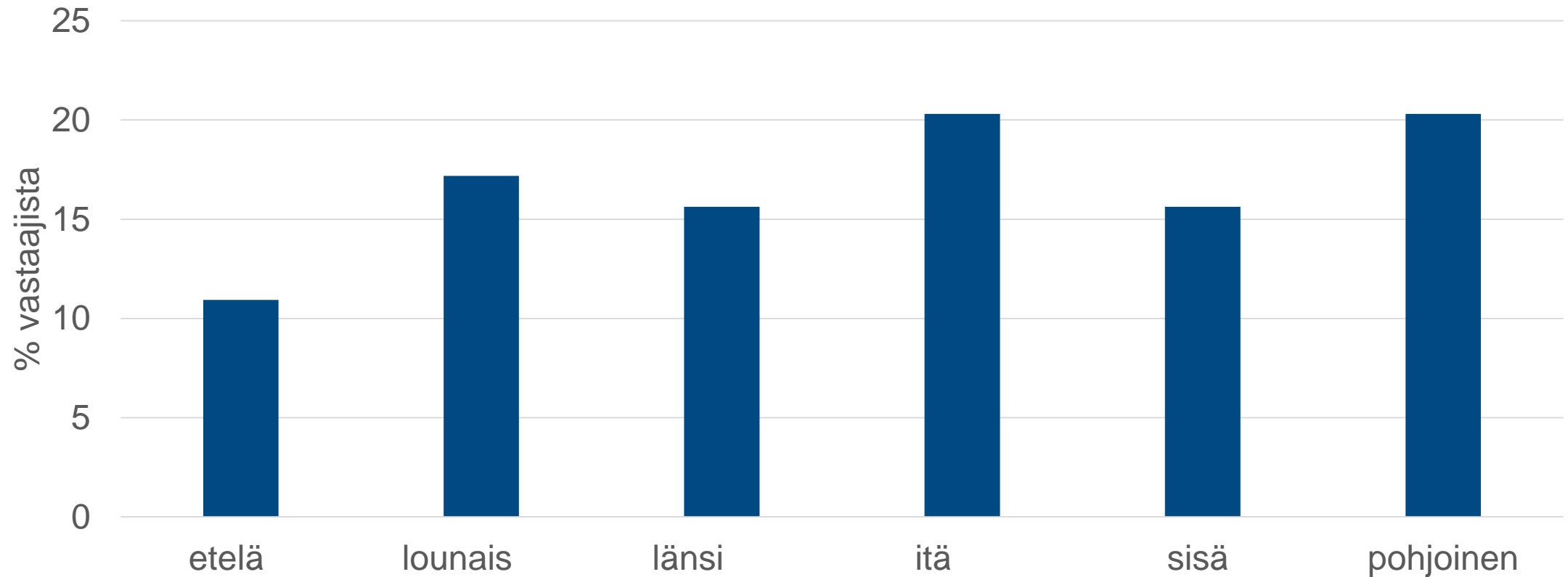
- Tuottajakyselyn vastausten jakautuminen alueittain

etelä (n=56)	lounais (n=62)	länsi (n=126)	itä (n=188)	sisä (n=80)	pohjoinen (n=116)
Uusimaa (20)	Varsinais-Suomi (37)	Keski-Suomi (35)	Etelä-Savo (56)	Pirkanmaa (55)	Pohjois-Pohjanmaa (71)
Päijät-Häme (14)	Satakunta (24)	Keski-Pohjanmaa (18)	Pohjois-Savo (87)	Häme (25)	Kainuu (16)
Kymenlaakso (12)	Ahvenanmaa (1)	Etelä-Pohjanmaa (54)	Pohjois-Karjala (45)		Lappi (29)
Etelä-Karjala (10)		Pohjanmaa (19)			

Kunnaneläinlääkärien vastausten jakautuminen alueittain

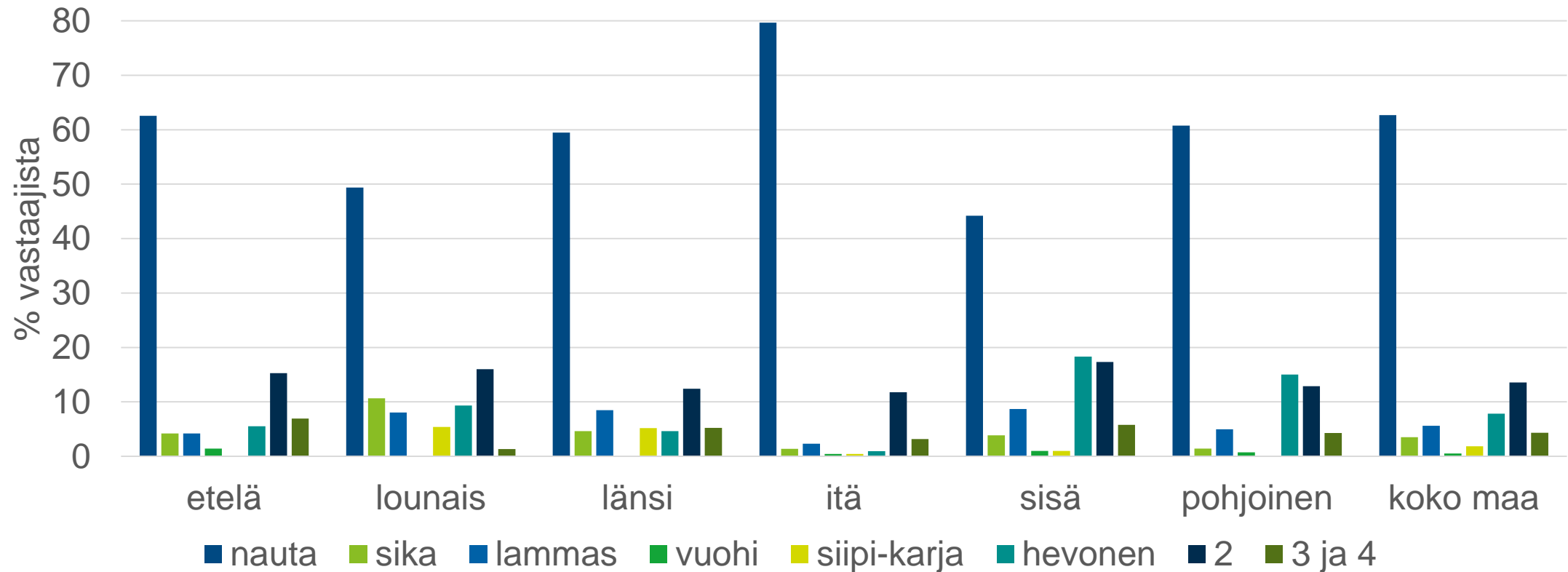
Vastaajien jakautuminen alueittain

Eläinlajit eri alueilla, tuottajien vastaukset

Eri alueiden eläinlajit

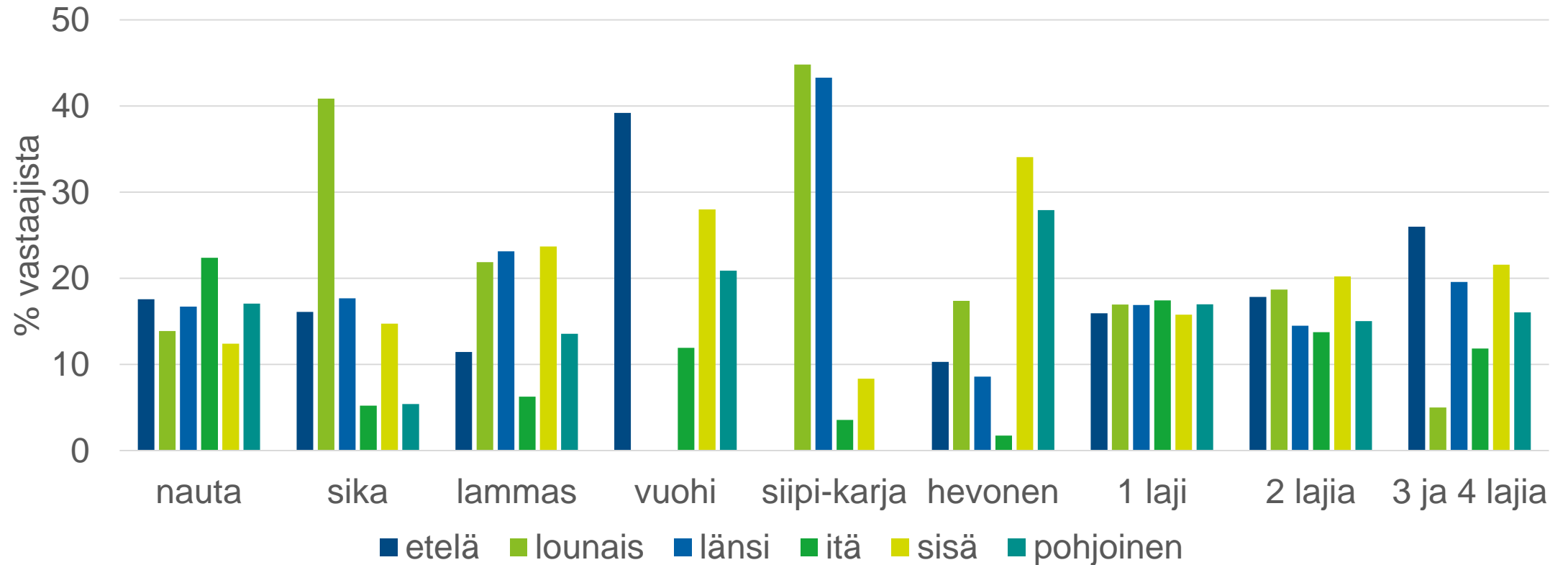

Eläinlajit alueen mukaan, tuottajien vastaukset

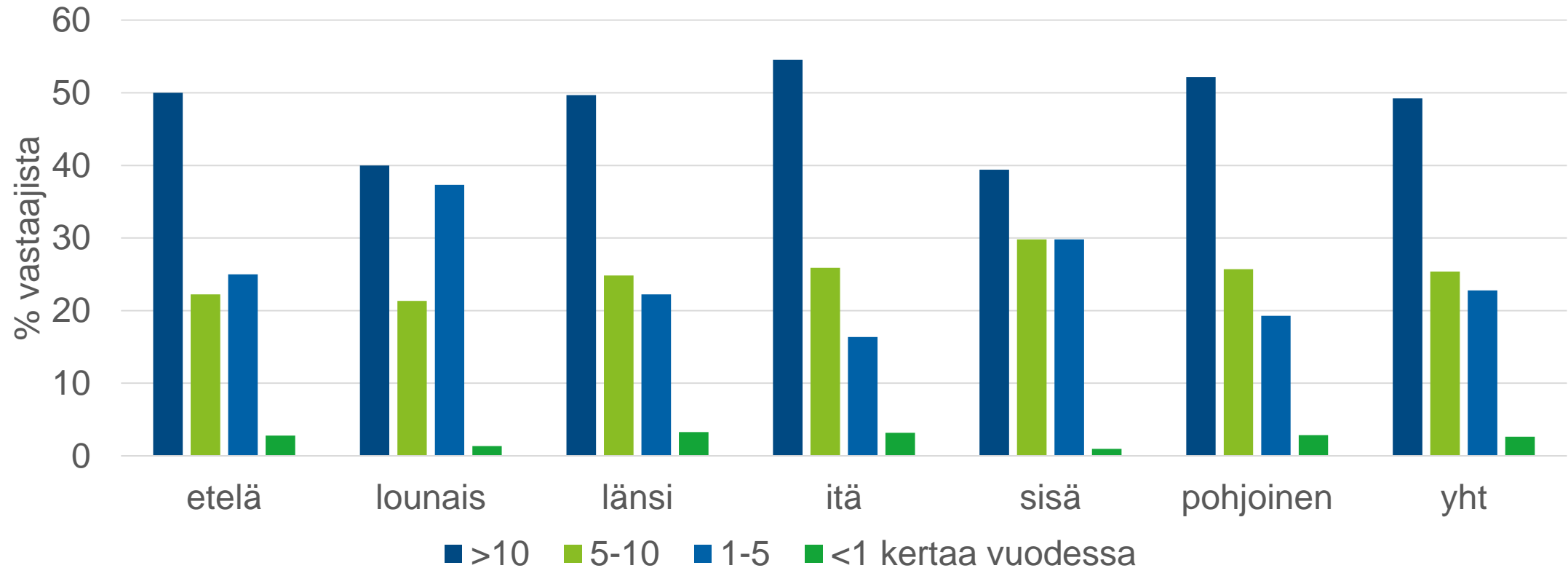
Eläinlajien vertailu eri alueilla

Eläinlääkäripalveluiden käyttö alueittain, tuottajien vastaukset

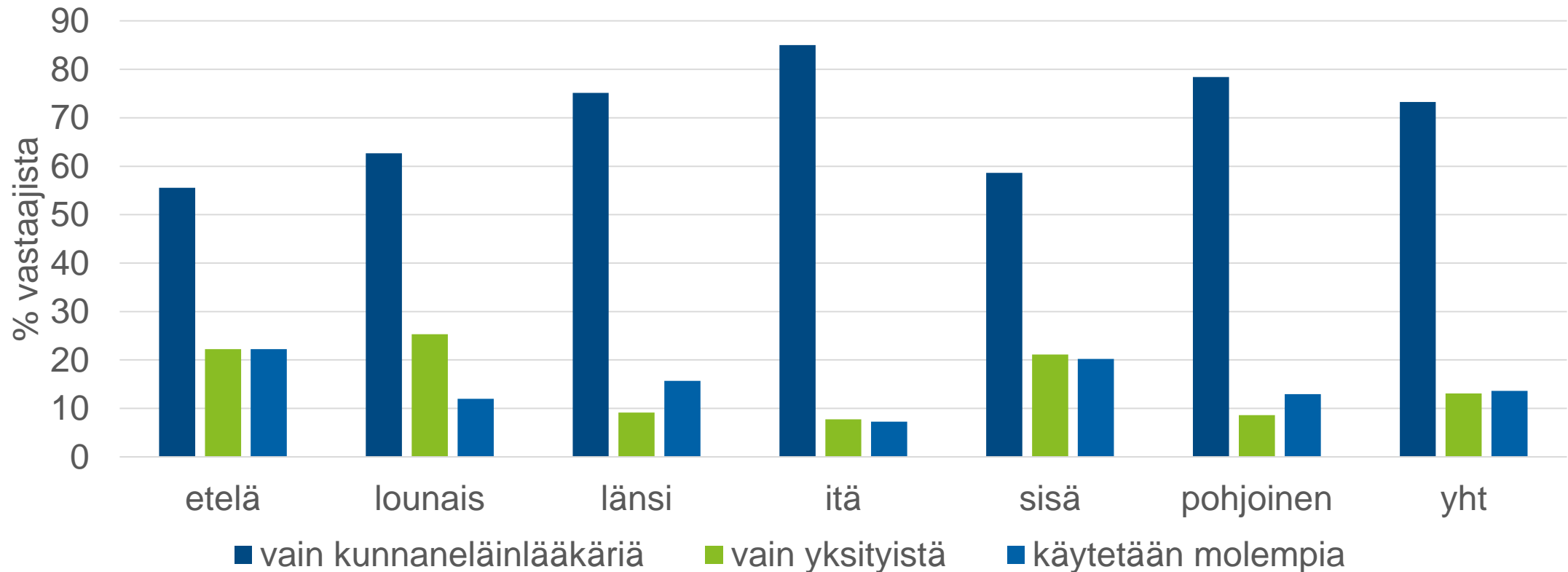
Eläinlääkäripalveluiden käyttö

Julkisten ja yksityisten eläinlääkäripalvelujen käyttö alueittain, tuottajien vastaukset

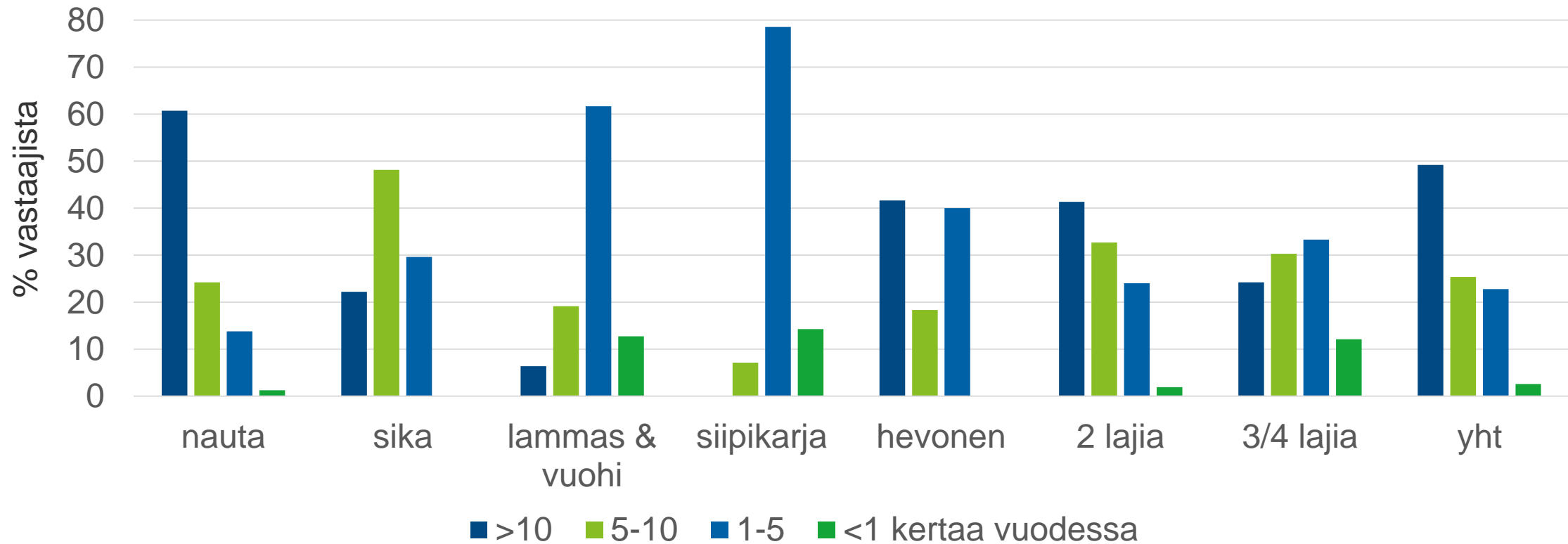
Tilalla käytetään pääsääntöisesti

Eläinlääkäripalveluiden käyttö eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

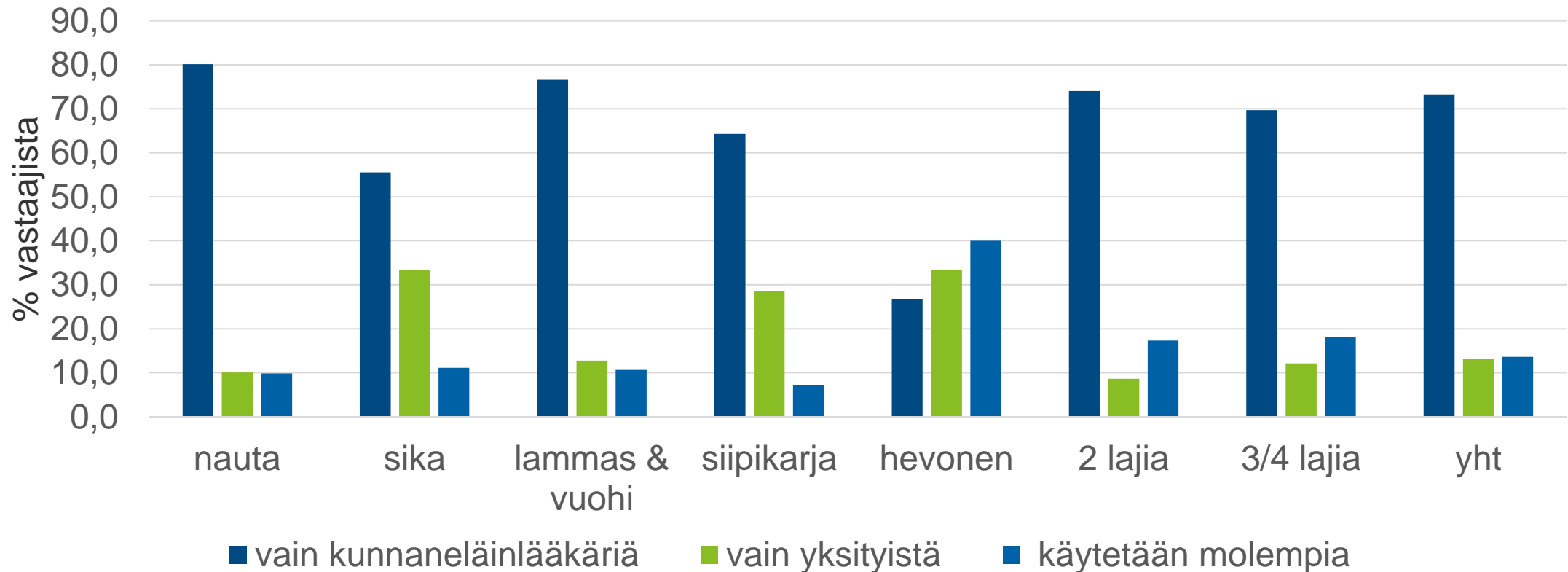
Eläinlääkäripalveluiden käyttö

Julkisten ja yksityisten eläinlääkäripalvelujen käyttö eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

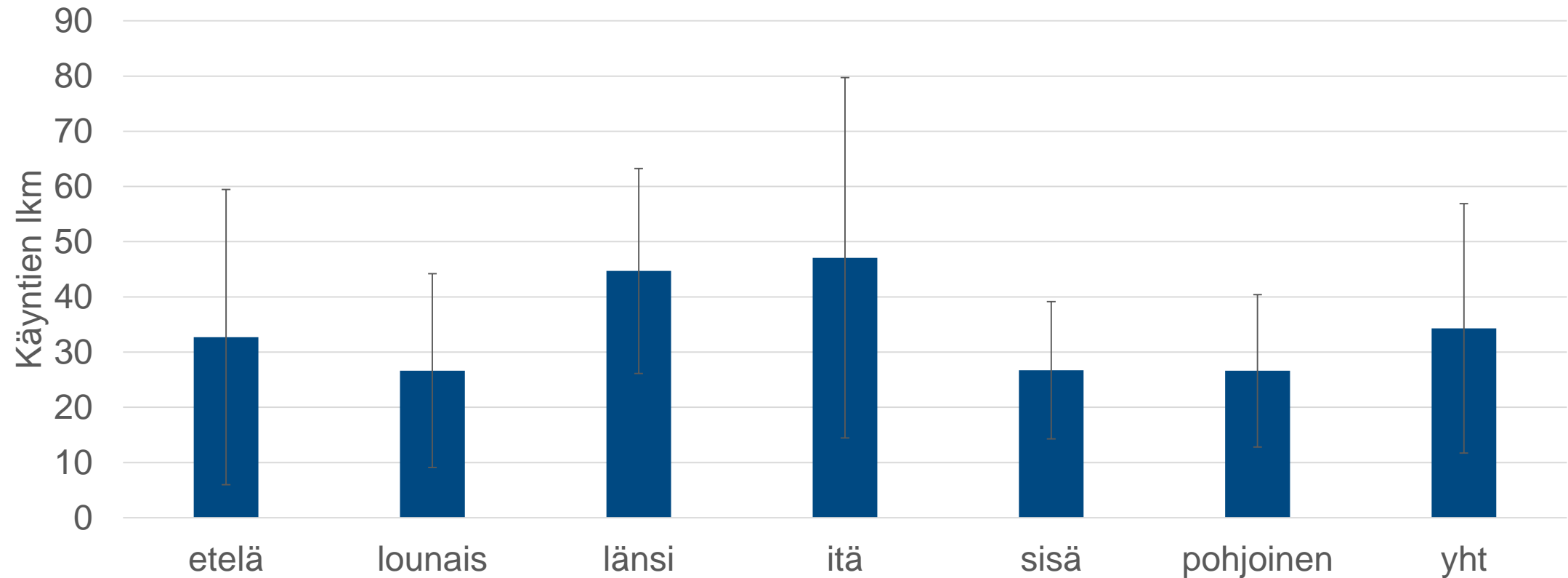
Tilalla käytetään pääsääntöisesti

Eläinlääkärien käyntimäärät tarkastelujaksolla yhteensä, eläinlääkärien vastaukset

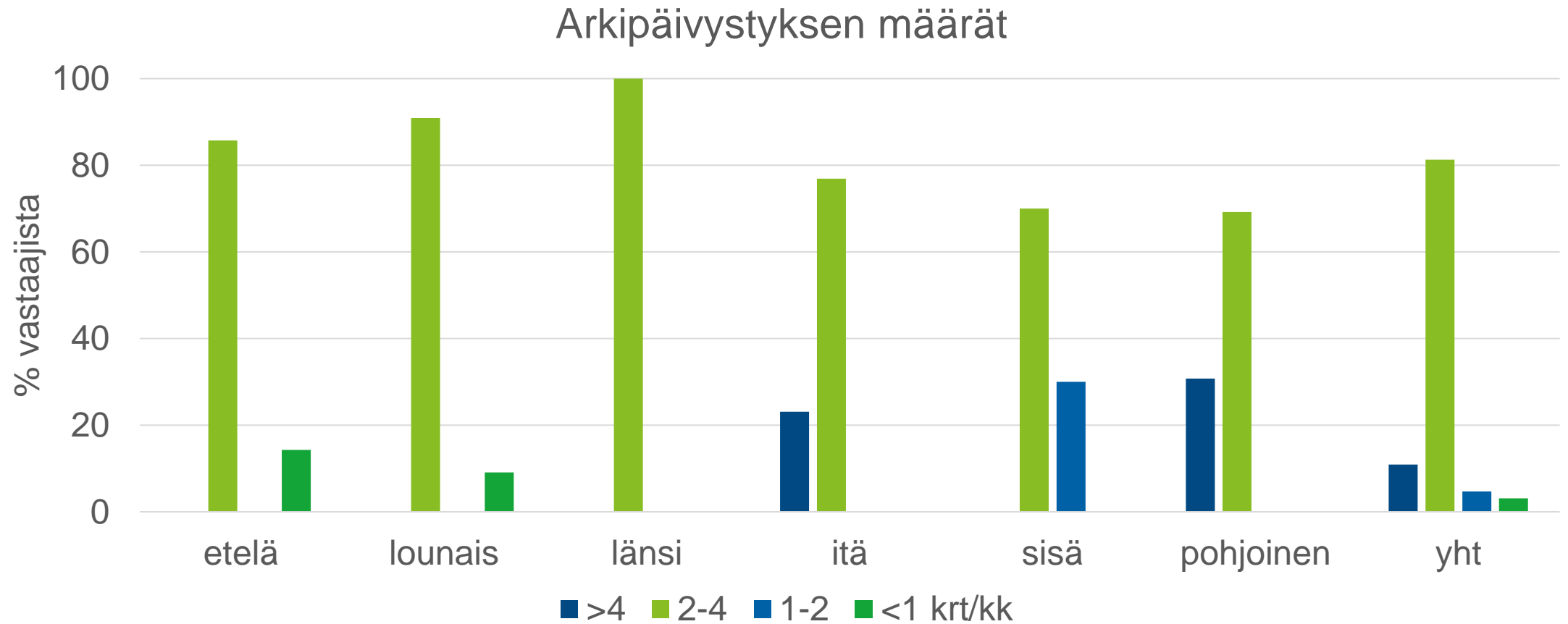

Käyntimäärät tarkastelujaksolla (ka + sd)

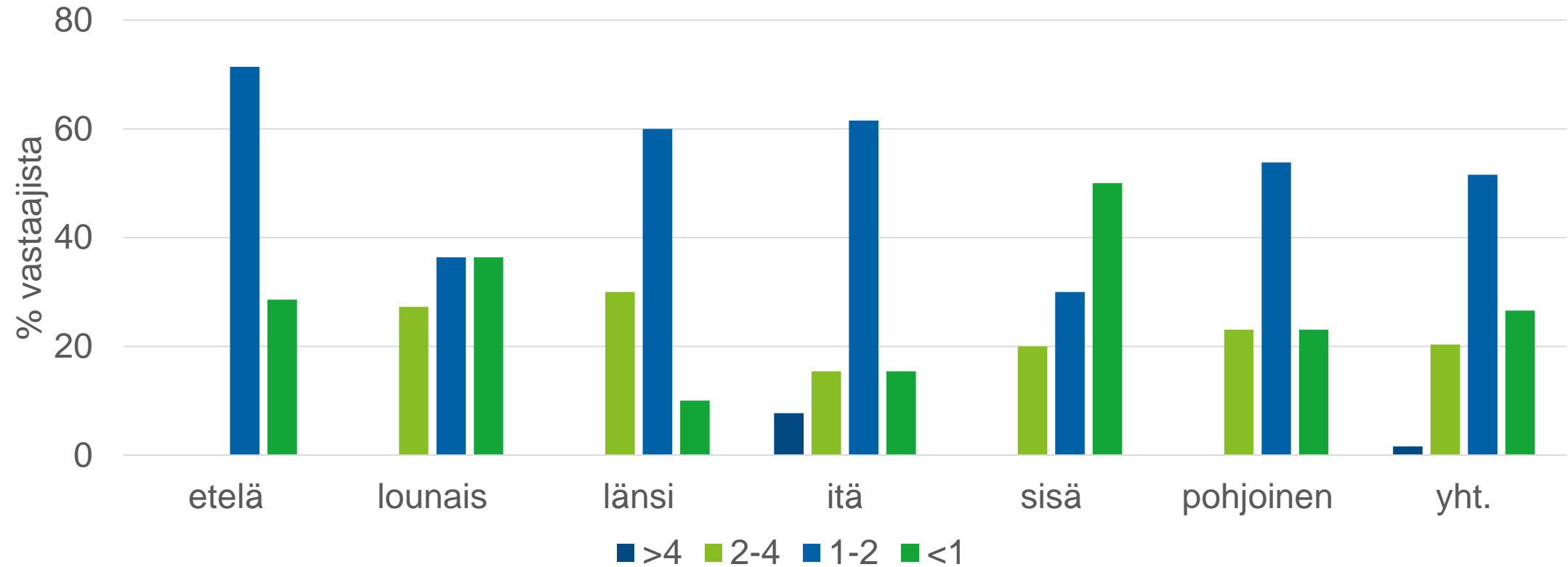
Eläinlääkärien arkipäivystysten määrät

Eläinlääkärien pyhäpäivystysten määrät

Viikonlopun tai pyhäpäivän päivystysten määrät

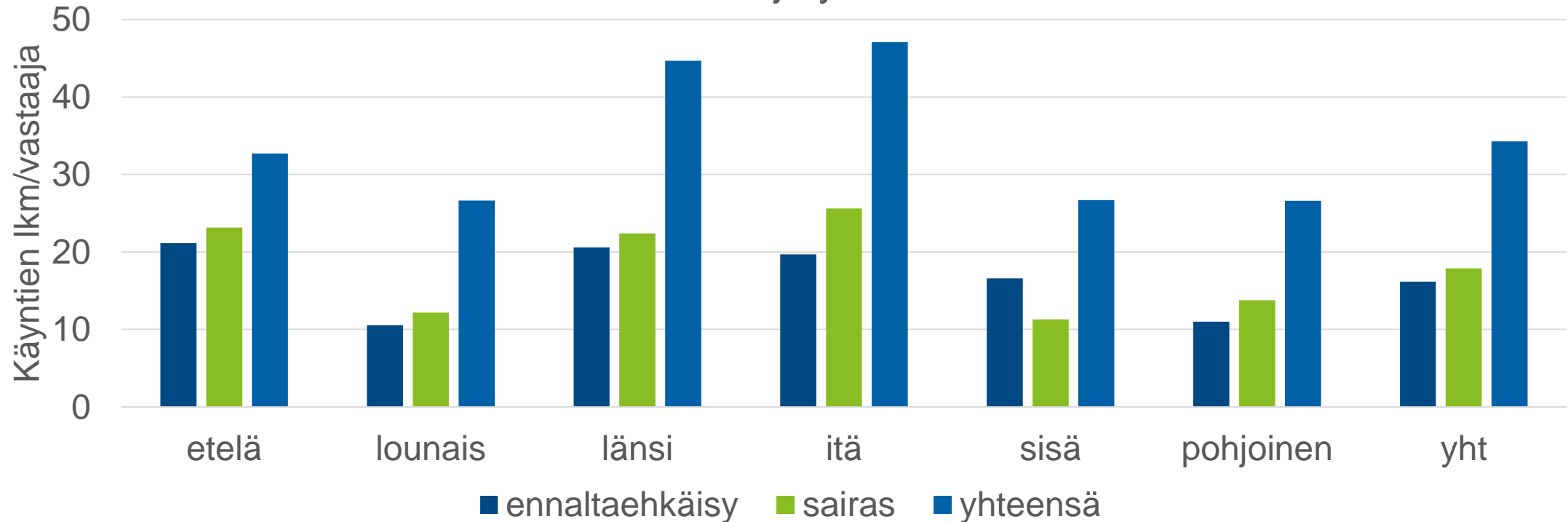

Eläinlääkärikäynnit tarkastelujaksolla, ennaltaehkäisy ja sairaskäynnit, eläinlääkärien vastaukset

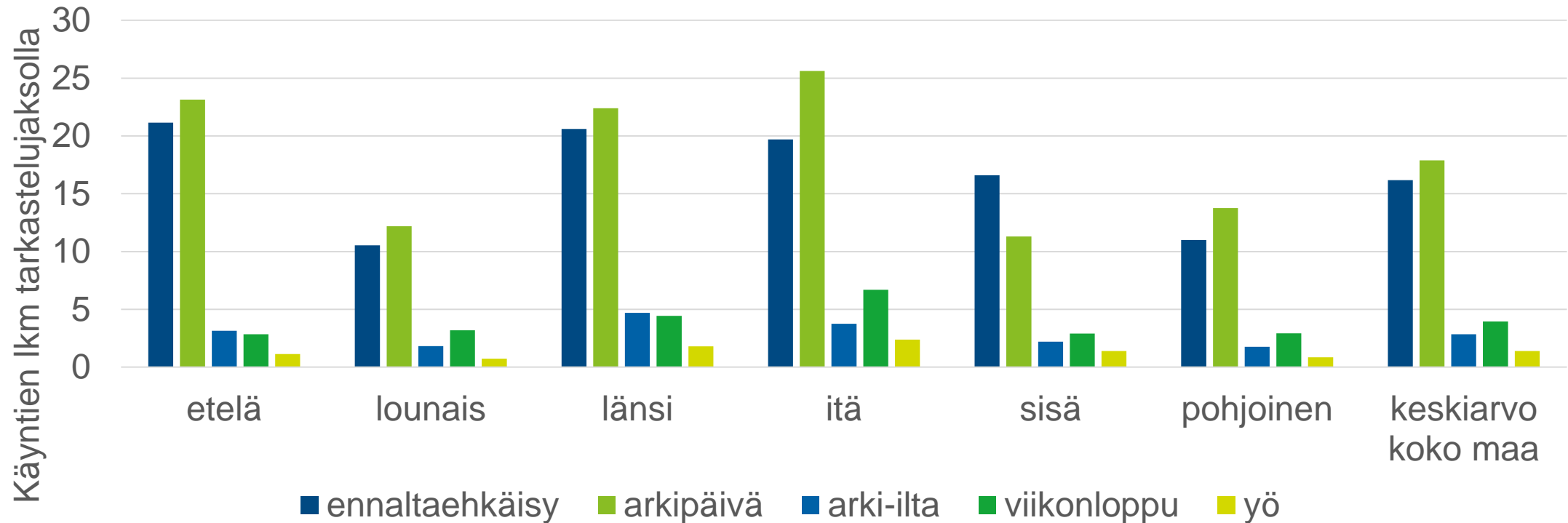
Käynnit tarkastelujaksolla; sairaskäynnit, ennaltaehkäisyä sisältävät ja yhteensä

Eläinlääkärikäynnit tarkastelujaksolla virka- ja päivystysaikana, eläinlääkärien vastaukset

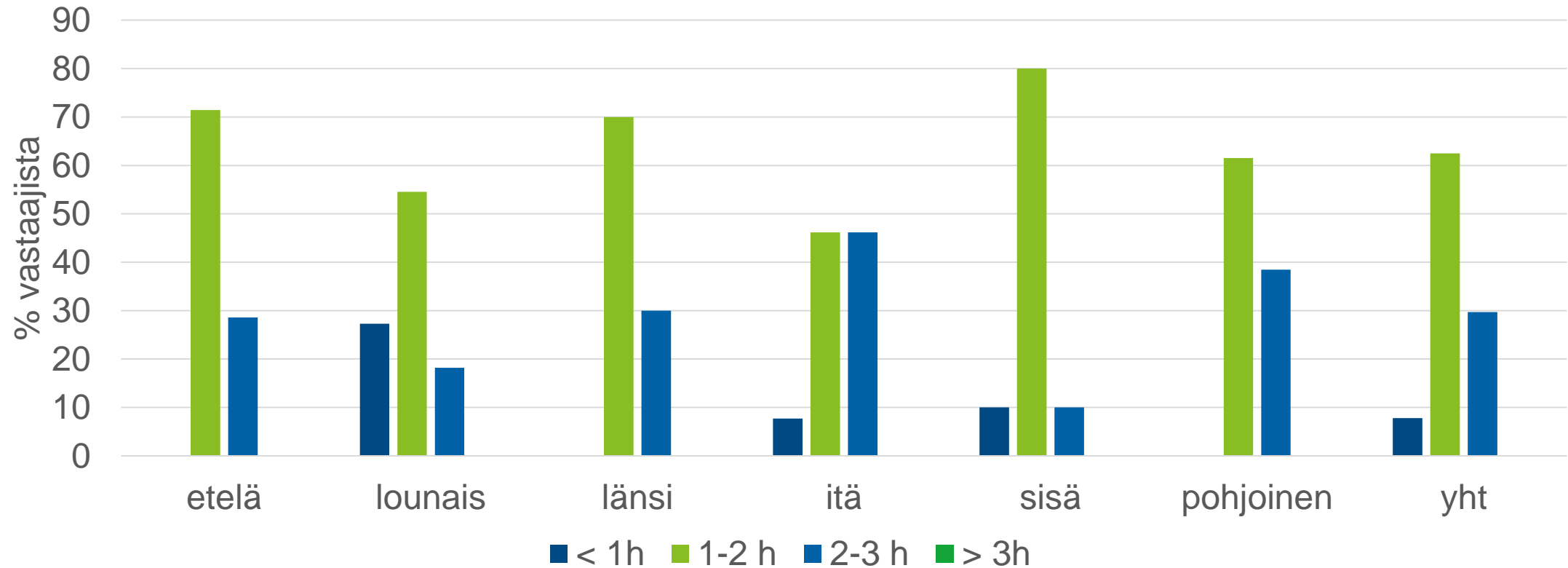
Käynnit tarkastelujaksolla; sairaskäynnit arkena, viikonloppupäivystyksessä ja yöllä sekä ennaltaehkäisyä sisältävät

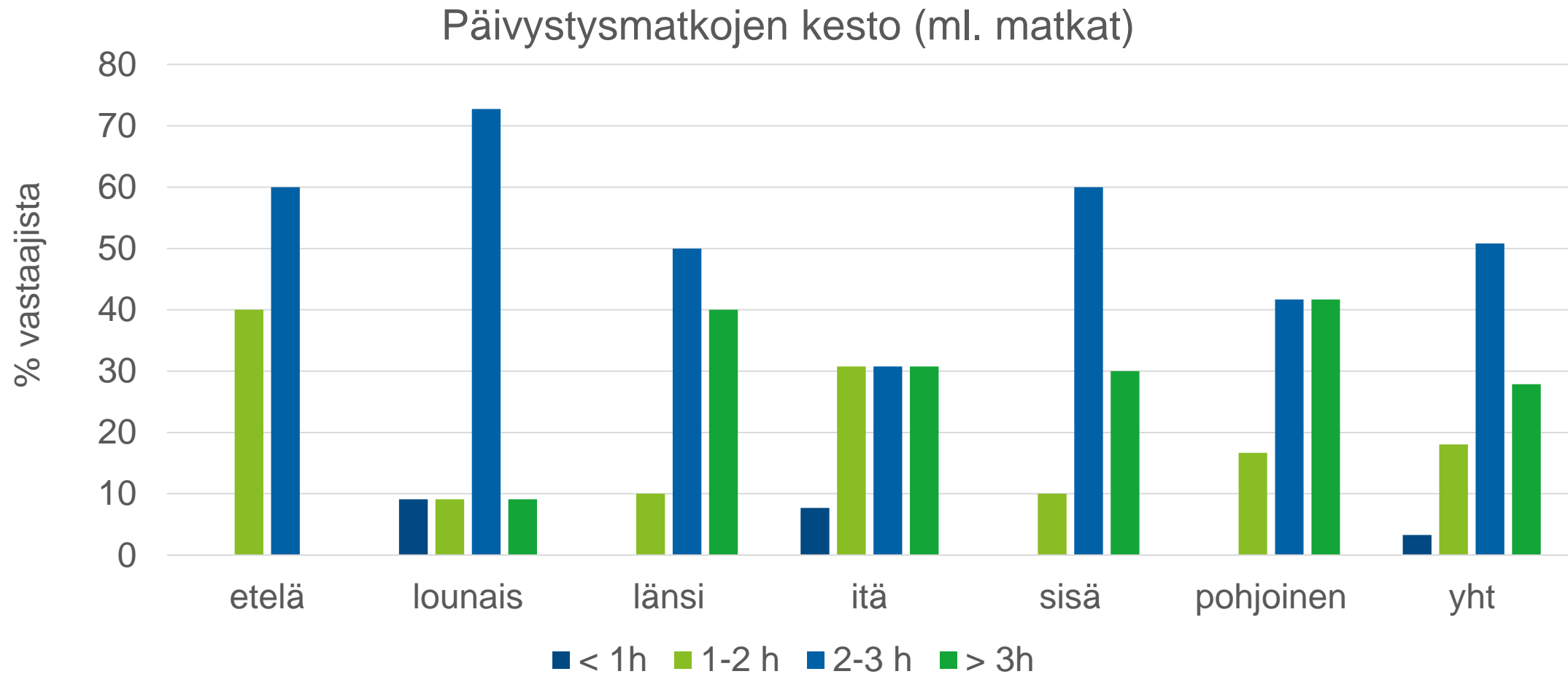

Arkipäivänä tehdyn kunnaneläinlääkärikäynnin kesto, eläinlääkärien vastaukset

Arkipäivänä tehdyn käynnin kesto

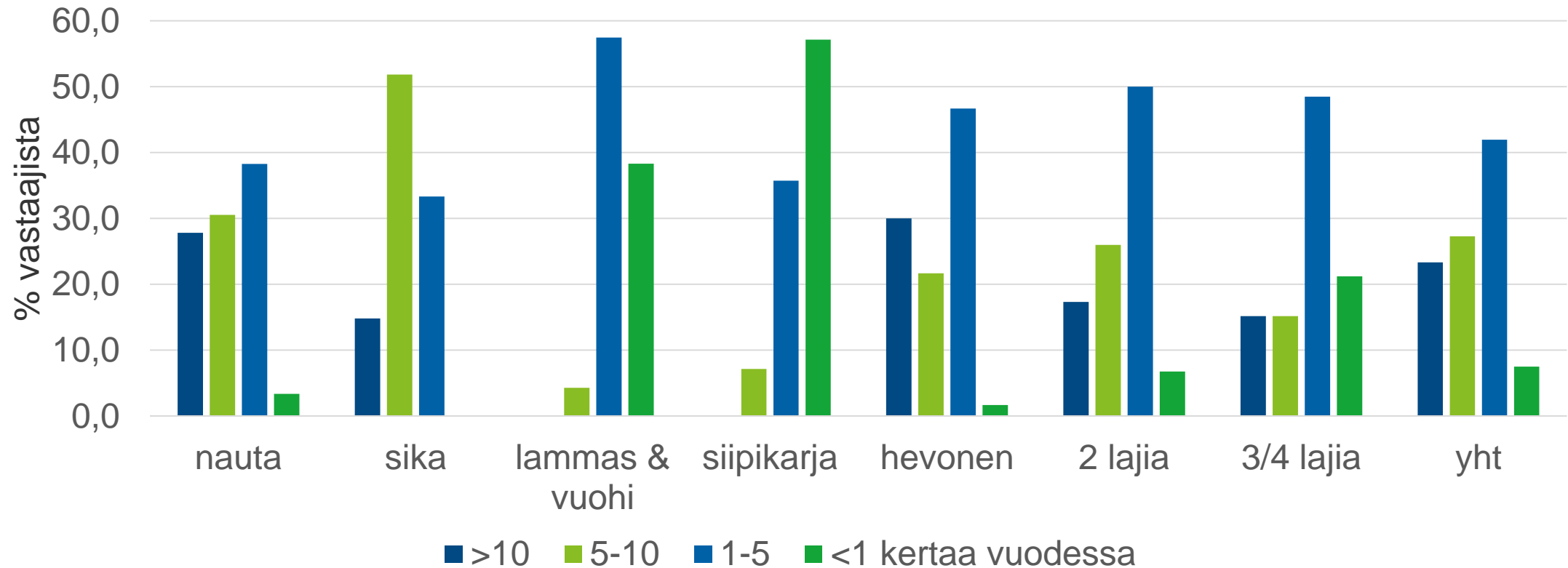
Päivystysaikana tehdyn kunnaneläinlääkärikäynnin kesto, eläinlääkärien vastaukset

Ennaltaehkäisevien eläinlääkäripalvelujen käyttö eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

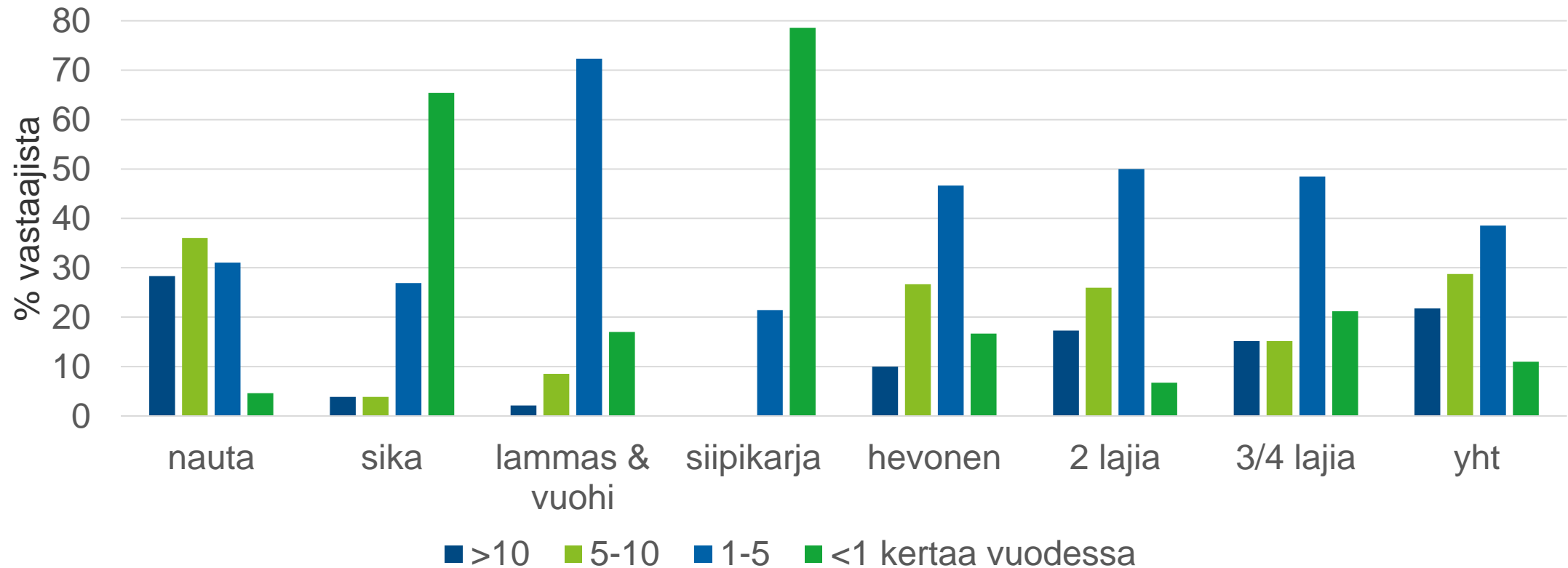
Ennaltaehk. ell-palveluiden käyttö

Sairaan eläimen hoito arkisin eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

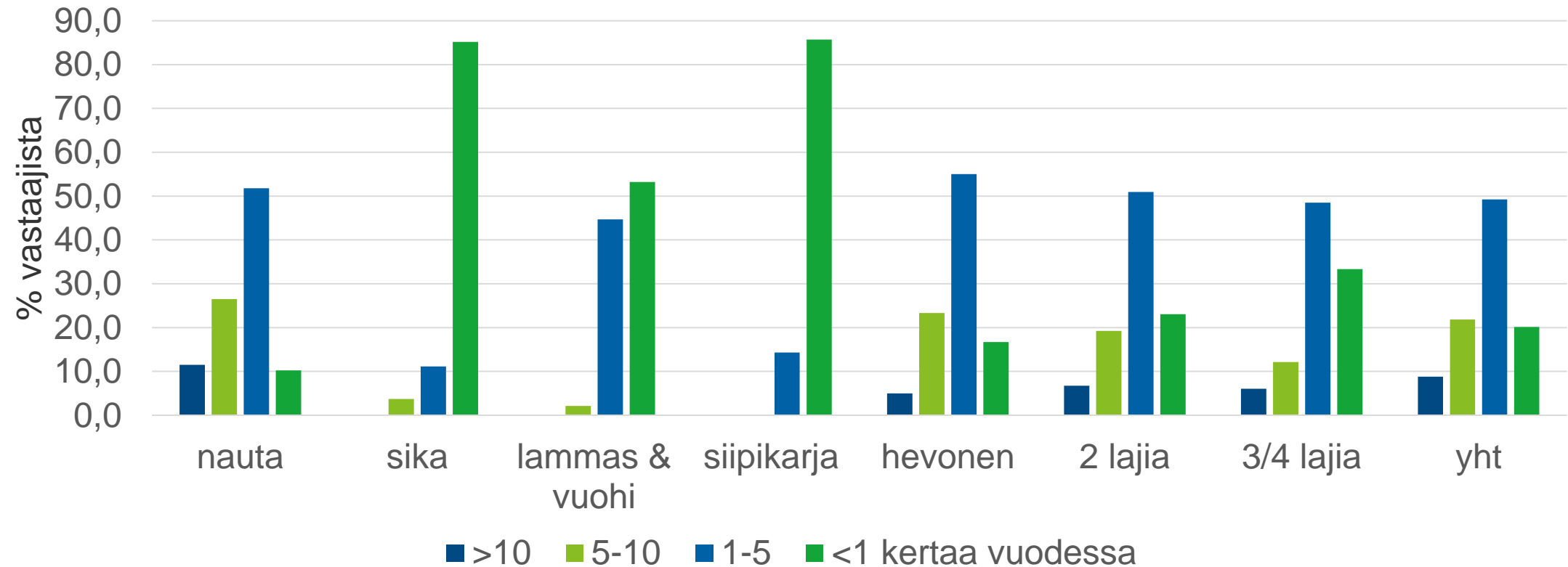
Sairaan eläimen hoito arkisin

Sairaan eläimen hoito päivystysaikana eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

Sairaan eläimen hoito, muu kuin arki

Yleisimmät sairastapaukset arkisin, eläinlääkärien vastaukset

- Naudan poikimahalvaus, 75% vastaajista
- Naudan utaretulehdus, 67%
- Naudan hedelmällisyshäiriö 46%
- Hevosen ähky, 29%
- Naudan poikimavaikeus 21%
- Naudan ketoosi 21%
- Naudan kohtutulehdus 19%
- Vasikka, hengitystietulehdus 19%
- Nauta, jalkaongelma 19%

Yleisimmät sairastapaukset päivystysaikana, eläinlääkärien vastaukset

- Naudan poikimahalvaus
- Hevosen ähky
- Naudan utaretulehdus
- Naudan poikimavaikeus
- Naudan kohdun esiinluiskahdus
- Hevosen jälkeiset
- Vasikka hengitystietulehdus
- Nauta, ketoosi, juoksumaha, syömättömyys

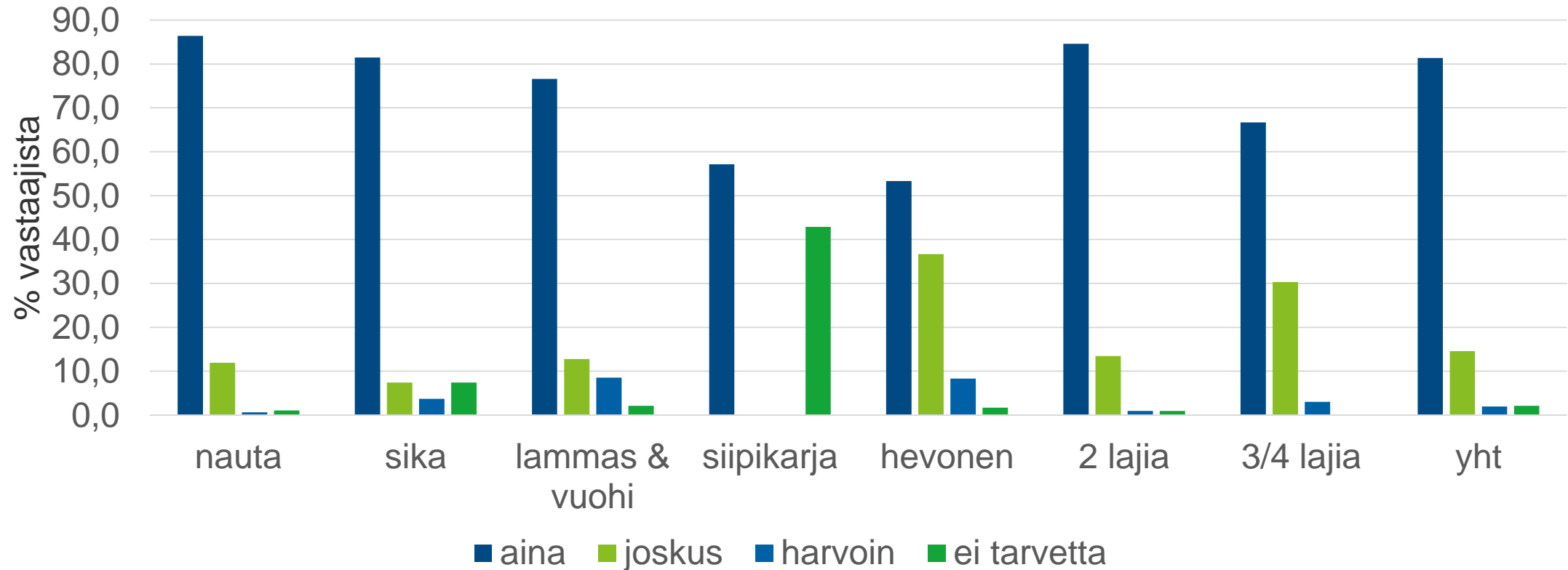
Yleisimmät sairastapaukset muilla eläinlajeilla kuin naudoilla ja hevosille, eläinlääkärien vastaukset

- Lammas, synnytysongelma
- Lammas, utaretulehdus
- Lammas, ripuli
- Vuohi, märkäkohtu

Eläinlääkäripalvelujen saatavuus arkisin eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

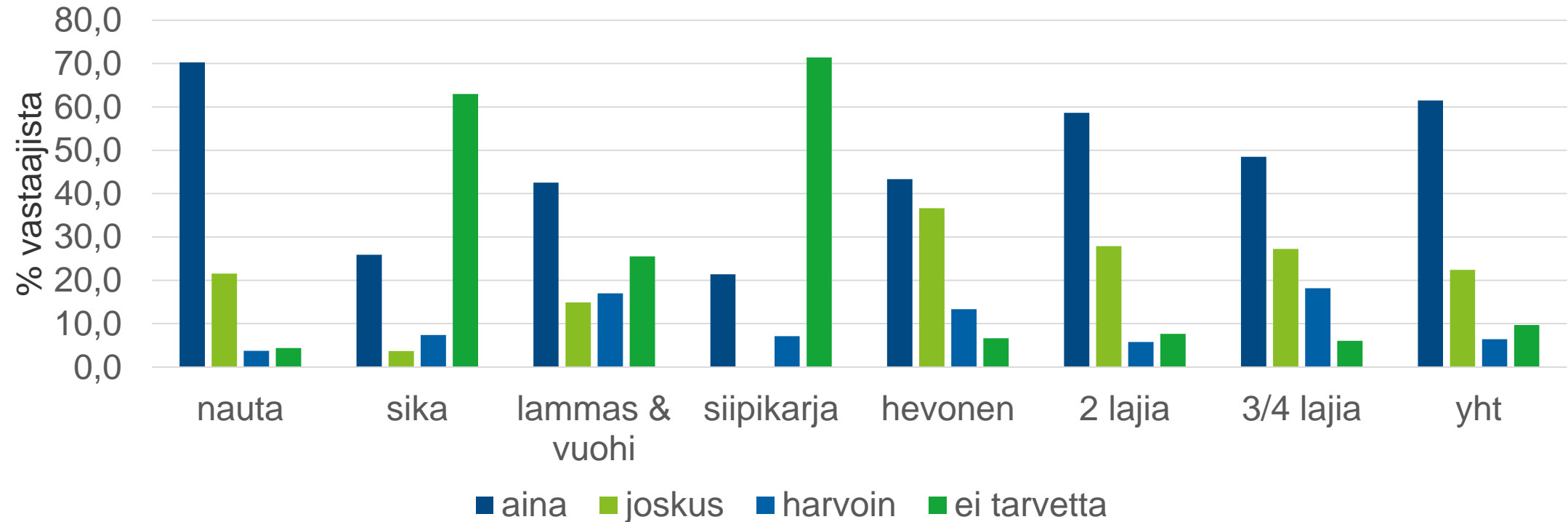
EiL-palveluita saadaan tarvittaessa arkisin

Eläinlääkäripalvelujen saatavuus päivystysaikana eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

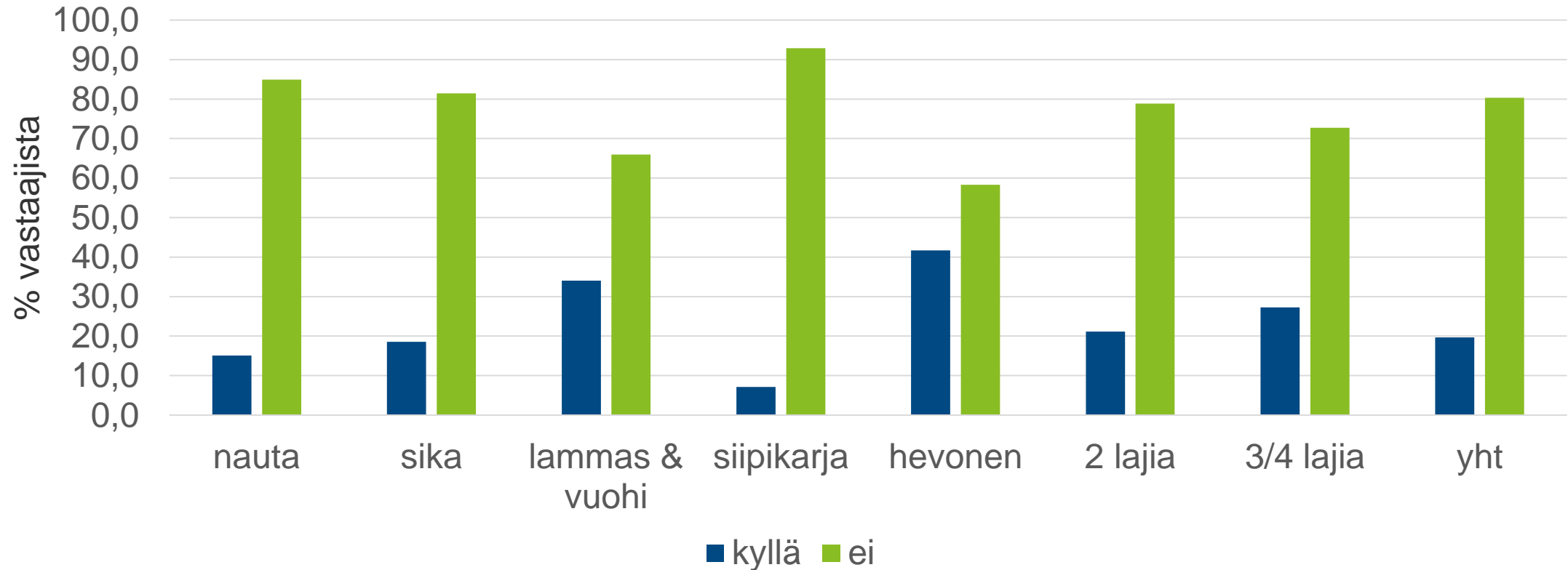
EiI-palveluita saadaan tarvittaessa,
muu kuin arki

Eläinlääkäripalvelujen saatavuus eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

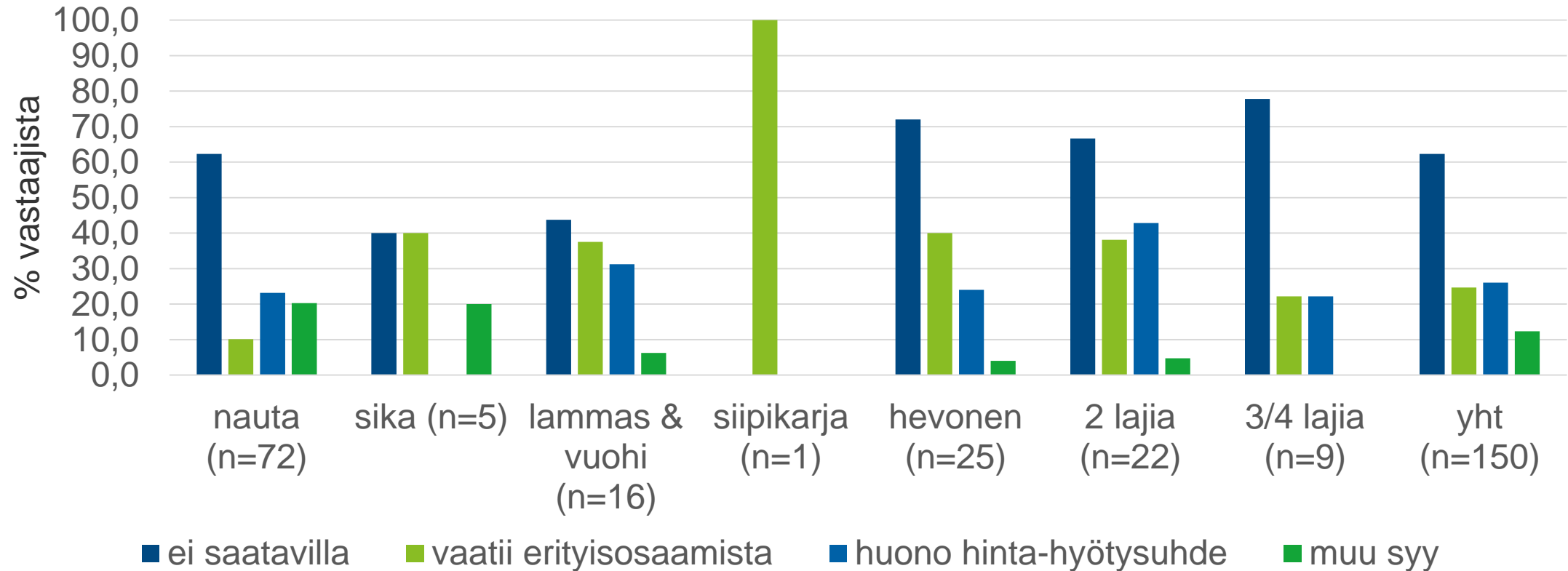
El-palveluita tarvittu enemmän kuin ollut saatavilla

Saatavuusongelmien syyt eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

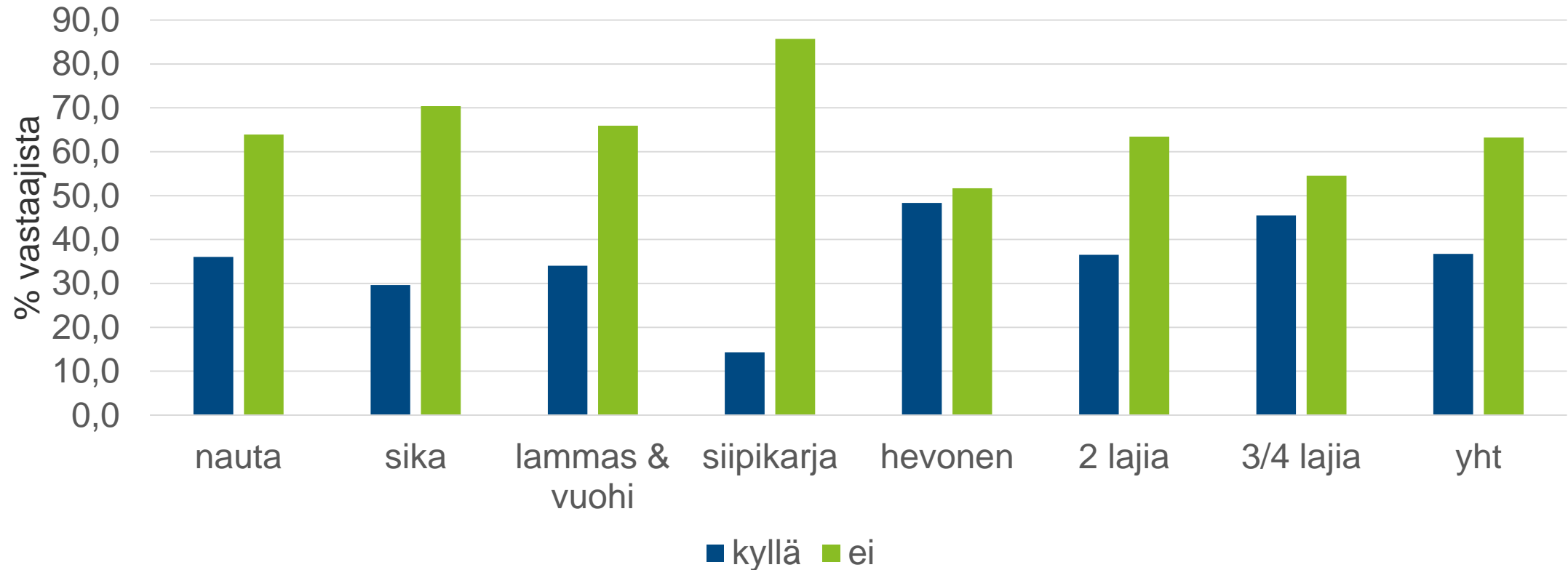
Syy, miksi ei käytetty ell-palveluita

Palveluiden tarve tulevaisuudessa eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

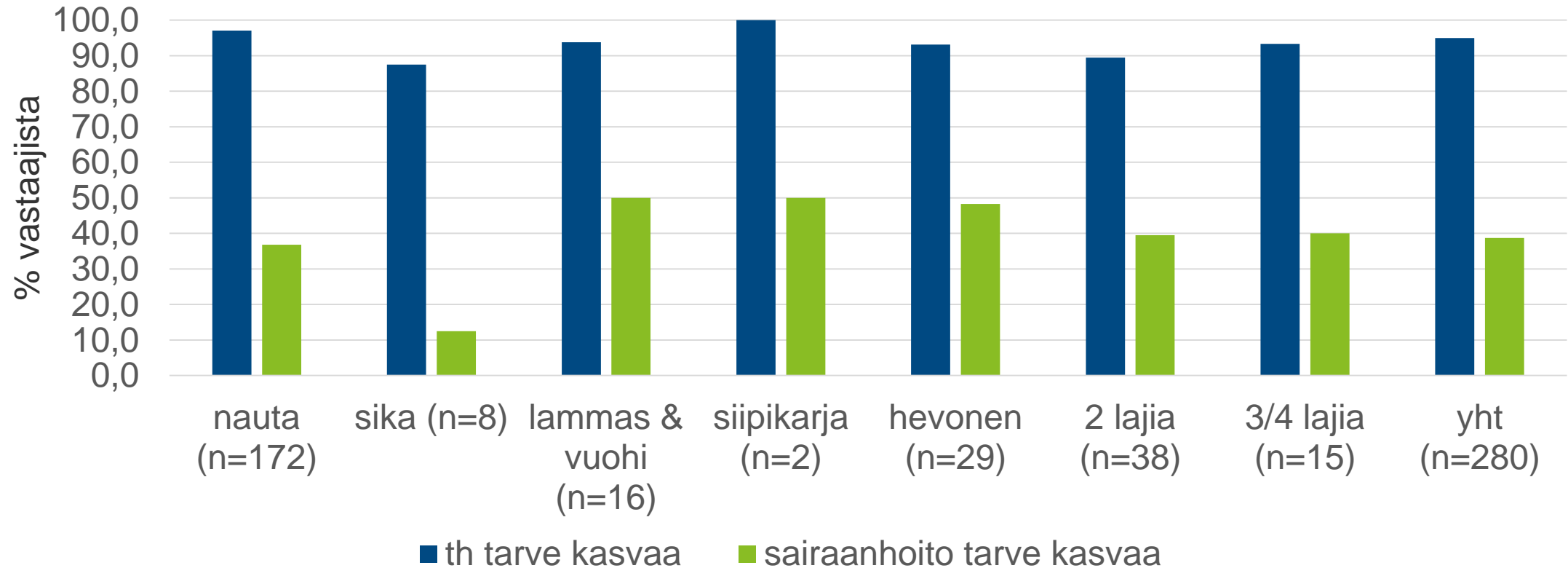
EII-palveluiden tarve kasvaa tilalla tulevaisuudessa

Palveluiden tarpeen kasvu eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

Kasvu: ennaltaehkäisy vai sairaanhoito

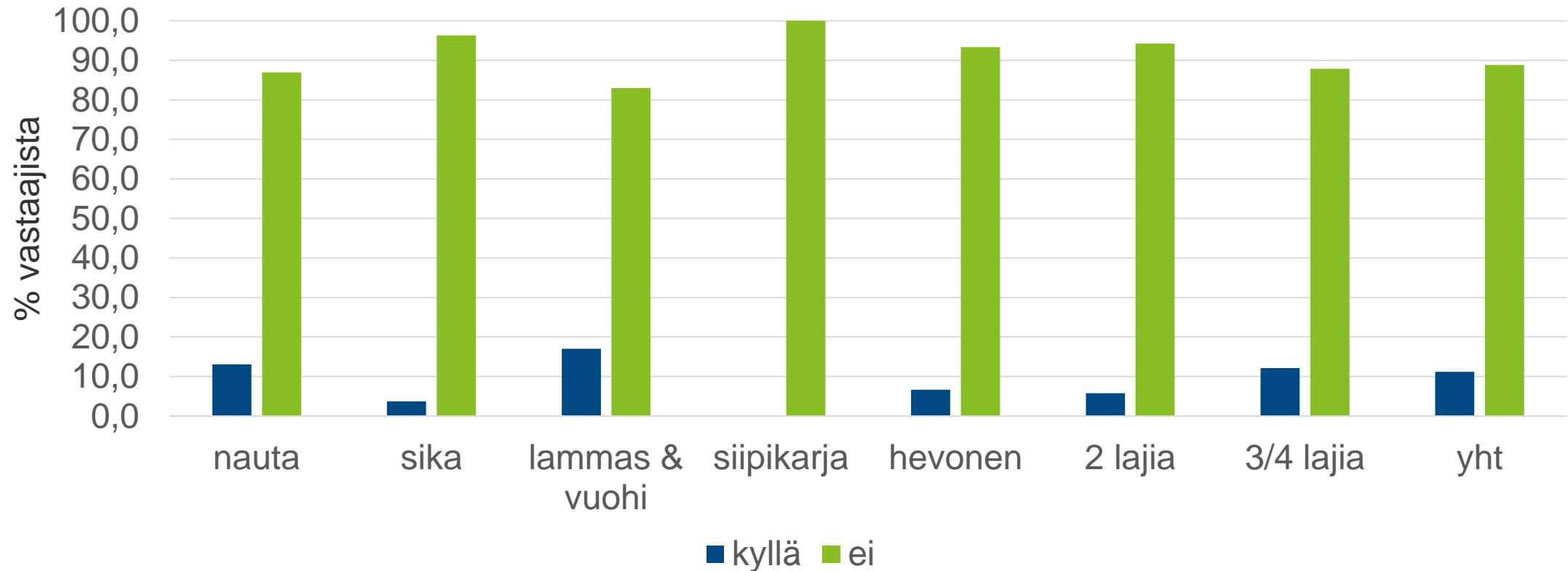

Palveluiden tarve tulevaisuudessa eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

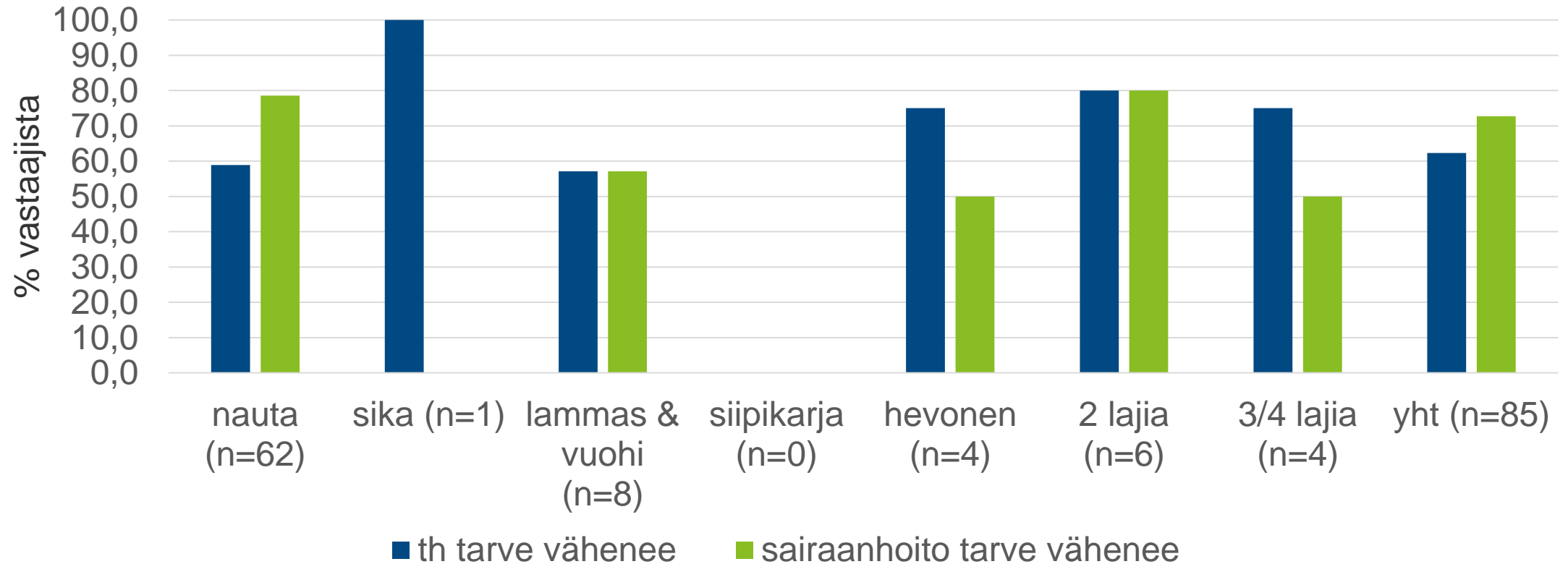
Ell-palveluiden tarve vähenee tilalla tulevaisuudessa

Palveluiden tarpeen väheneminen eläinlajeittain, tuottajien vastaukset

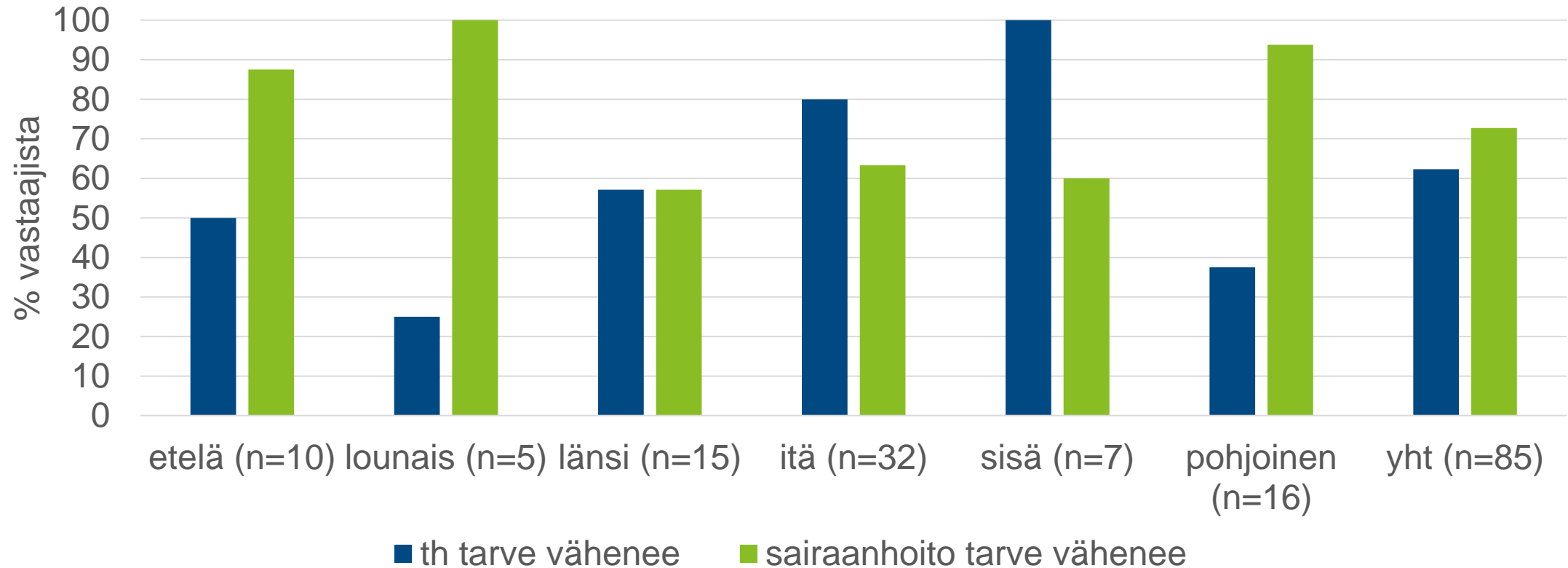
Vähentäminen: ennaltaehkäisy vai sairaanhoito

Palveluiden tarpeen väheneminen alueittain, tuottajien vastaukset

Vähentäminen: ennaltaehkäisy vai sairaanhoito

Avovastaukset, tuottajat

- Kiittäviä kommentteja paljon (85)
- Laatu, osaaminen, vaihtuvuus (83)
- Lammasosaamisen puute (9), kommentoitu myös hevososaamisen, sikaosaamisen ja yleisesti tuotantoeläinosaamisen puutteesta
- Tarjonta, saatavuus (78)
- Päivystys (84)
- Lääkkeiden luovutus (16)
- Palvelun hinta (10)
- Lampaille terveydenhuoltojärjestelmä (7)

Avovastaukset liikkuvista eläinlääkäripalveluista, kunnaneläinlääkärit

- Liikkuvat eläinlääkäripalvelut ovat tärkeitä (3 kommenttia)
- Palkkaus ja työjärjestelyt (6 kommenttia)
- Päivystys (4), pitkät matkat ja ajaminen yleensä väsyttää (6 kommenttia)
- Tilanteen kuvaus tai tekninen kommentti kyselyyn (10 kommenttia)

Johtopäätökset

- Liikkuvat eläinlääkäripalvelut ovat pääsääntöisesti kunnaneläinlääkärien varassa, etenkin päivystysaikana
- Sika- ja siipikarjasektorilla eläinlääkäripalvelut koostuvat pääosin ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta
- Siipikarjasektorilla terveydenhuollosta vastaavat pääosin elinkeinon omat eläinlääkärit, sikapuolella sekä kunnaneläinlääkärit että yksityiset hoitavat
- Sairaskäyntejä tehdään eniten nautatiloilla, toiseksi eniten hevostiloilla, jonkin verran myös lammas- ja vuohitiloilla ja muilla eläinlajeilla
- Päivystys tarvitaan akuutteja sairastapauksia varten
- Päivystysalueet ovat laajoja, mikä rasittaa eläinlääkäreitä ja johtaa ajoittain palvelujen saatavuusongelmiin

Kiitos!

Eriyiskiitos:

-kaikille vastaajille!

-Leena Seppä-Lassilalle avusta tulosten käsittelyssä!